SOMALIA (45)

WARGEYS

116

SOMALI AH
UDDRAG AF
NYHEDSBREV OM SOMALIA

HAY'ADDA QAXOOTIGA EE DHENISHKA, LAANTA ARIMAHA QAXOOTIGA
DANSK FLYGTNINGEHJÆLP, ASYLAFDELINGEN

NR. 3. Juun 1998

R. 3. Juni 1998

Tusmada wargayskan:

Talo bixin loofuray dadka sharcisugayaasha ah 2
Talo bixin kaaga furan Laanta Faamli isukeenida 2
Hot-line (Igala tasho taleefonka) 2
Qasab kumastaafurinta dadka loodiiday qaxotinimada 3
Suuqa shaqaalaha ee Dhenmark 4
Shirkada waxbarasha iyo korsooyinka Boruplund 8
Tirada dadka iskood ugu laabtay Somalia 9
Caruurta kali'ahaata kudalbata qaxotinimada 10
Mashruuca Hay'ada Qaxotiga Dheenishku kawado Somalia 12
Warbixin shaqsi oo lagasooqoray Somaliland 13
Gargaarka degdega ah iyo cawimada 16
Xaaladaha siyaasadda iyo dhaqaalaha 18

Indhold:

Åben rådgivning for asylsøgere 2
Åben rådgivning om familiesammenføring 2
Hot-line 2
Tvangsmæssige udsendelser af afviste asylansøgere 3
Det danske arbejdsmarked 4
Boruplund uddannelses- og kursusvirksomhed 8
Antal repatrierede personer til Somalia 9
Uledsagde flygtningebørn 10
Dansk Flygtningehjælp projekt i Somalia 12
Personlig beretning fra Somaliland 13
Nødhjælp og støtte 16
Den politiske og økonomiske situation 18

Diyaariyayaasha Wargeys:
Redaktion: Anne-Dorthe Helmich (mas'uulka Wargeys), Elisabeth Gøth, Anne la Cour Vågen iyo Jeannette Lindved (diyariyaha)
Turjume: Mowlid Ahmed Idan:

Hay'adda Qaxootiga dhenishka, Qaybta arimaha qaxotiga, Borgergade 10, 3. Postboks 53, 1002 København K.
Tlf.nr 33 73 50 00. Telefax 33 32 84 48.
Homepage http://www.drc.dk. e-mail drc@drc.dk

Wargeys waxa ladhamaystiray taariikhdu markay ahayd 03.07.1998
WARGEYS waa laga samysankaraa koopi
Tiro intaa kabadan si'aad uheshid, la xiriir Hay'adda Qaxootiga dhenishka, Laanta qaabilsan kaysaka qaxootiga telefon nambarkuna waa 33 73 52 37.

Redaktionelt:
Redaktion: Anne-Dorthe Helmich (ansvh.red.), Elisabeth Gøth, Anne la Cour Vågen og Jeannette Lindved Madsen (redaktør)
Oversættelse: Mowlid Ahmed Idan

Dansk Flygtningehjælp, Borgergade 10, Postboks 53, 1002 København K.
Tlf.nr. 33 73 50 00. Telefax 33 32 84 48.
Homepage: http://www.drc.dk. e-mail: drc@drc.dk

Redaktionen afsluttet 03.07.1998.
WARGEYS må gerne kopieres.
Flere eksemplarer kan fås ved henvendelse til Dansk Flygtningehjælp, Asylafdelingen, tlf.nr. 33 73 52 37.

Qaramada Midoobay waxay sheegtay inay dhibaatooyin soo kordhayaan sababay in dad laga cayrshay magaalada Baydhabo. Lagaba yaabaa inay arintaasi udhacayso miro gurashadii oo kaxumaatay awgeed iyo warwarka aykeentay cunto la'aantu iyo ayadoo khatar loogu jiro macaluul inay dhacdo. Waxase lasheegay in xoolaha ladhaqdaa ay aad ufiicanyiin ooy baayacmushtarka kayimid gobolka Banaadir iyo Gaarisa oo kutaala Kiiniya ay soo booqdeen saylada xoolaha ee Baydhaba.

Dad farabadan lasoo cayrshay ayaa usoo guuray shabeelada hoose iyo gobolka banaadir.

FN oplyser at der er en stigende [illegible] internt fordrevne personer til Bai[illegible] Tilsyneladende sker dette på grund [illegible] dårlig høst og efterfølgende bekymringer [illegible] mangel på fødevare og fare for sult. [illegible] rapporteres der, at tamdyrerne klarer sig godt, og handlende fra Benadir regionen og Garissa i Kenya har besøgt tamdyrsmarkedet i Baidoa.

Adskellige internt fordrevne personer er også strømmet til Nedre Shabelle og Banadir regionerne.

Xaaladaha siyaasadda iyo dhaqaalaha

Waxay Hussein Aidid iyo Ali Mahdi Mohamed kasoodireen warar Muqdisho ay saxaafadu soo gudbisay 16 Maayo 1998, kadib markay kulmeen dadkii saxeexay heshiiskii nabadraadiska ee Qaahira. Ogaysiiskaas waxay kusheegeen in maamulkii banaadir ladhisay, lana furi doono dekada Muqdisho iyo garoonka dayuuradahaba. Siduu ogaysiiskaasi dhigayo waxa kaloo kulankaas go'aan lagu gaaray in wafti aad sareeyaa soo booqdo Baydhaba, khaasatan kadib marka lasameeyo maamulka Banaadir, si loo xoojiyo ujeedada shirarka heshiisiinta qaranka oo ilaahada sadex jeer dib loo dhigay. Waxa kaloo lawada saxeexay in shirakaas heshiisiinta qaranka ee kadhacaya Baydhaba, lagu suurtogasho 90 cisho gudahood. Dadka kusaxeexan ogaysiiskani waxay marlabaad cadeeyeen waajibaadka kasaaran hawlaha heshiiskaas iyo iyagoo caawimo kacodsaday dadwaynaha aduunka

UNICEF waxay warbixinteedii 8 Juun 1998 kusheegtay in dekadii iyo madaarkii Muqdisho ay wali xiranyiin, kasokow wadahadalada socda ee kusaabsan dibufurista labadaas melood. Dadka kala haysta Muqdisho waxay kawada hadlayaan ilaa hada sidii loo samaynlahaa maamul kadhexeeya oo lagu maamulo magaalada.

Den politiske og økonomiske situation

Fra Mogadishu udsendte Hussein Mohamed Aidid og Ali Mahdi Mohamed en pressemeddelse d. 16. maj 1998 efter et møde mellem underskriverne af Cairo-Erklæringen. Meddelelsen erklærede, at Benadir administrationen vil blive etableret, samt at en "umiddelbar" genåbning af Mogadishus havn og lufthavn vil ske. I følge meddelelsen blev det også besluttet under mødet, at "en delegation på højt niveau" skal besøge Baidoa umiddelbart efter etableringen af Benadir administrationen for at forberede grundlaget for den nationale forsonings-konference (som indtil videre er blevet udskudt tre gange). Det blev desuden understreget, at den nationale forsoningskonference i Baidoa vil blive afholdt "indenfor 90 dage". Underskriverne af meddelsen genbekræftede deres forpligtelse overfor forsoningsprocessen og appelerede til det internationale samfund om støtte.

UNICEF oplyser i en rapport d. 8. juni 1998 , at havnen og lufthavnen i Mogadishu stadig er lukket på trods af igangværende forhandlinger om genåbning af de to faciliteter. Fraktions-ledere i Mogadishu forhandler fortsat om dannelsen af en fælles administration for byen.

ogaamiyeyaashii waxay iskuraaceen inay sameeyaan gudi matasha qabiilo iyo qaybo kala duwan oo wada matala maamulka magaalada. Xaaladaha Muqdisho iyo nawaaxigeeduba hada waa deganyiin.

Wadahadaladiina waa socdaan iyadoo ujeedadoodu tahay in lafurfuro xaaladaha siyaasadeed ee iskumurgan dhinaca waqooyiga Muqdisho. Imaam kasocda qabiilka Hirab oo ladhaho Mohamoud Imam Omar ayaa loo magacaabay madaxa gudi xalalaysa dhibaatada dhextaala Imamen hogaamiyaha USC iyo ka SSA. Ali Mahdi Mohamedna wuu taageeray magacaabida Imaamkaas.

Koonfurta Muqdisho waxa haysta Habargidir oo ah qolo kamida Sulayman, ayaa waxay fureen maxkamad islaami ah. Maxkamadaas islaamiga ahi waxay leedahay ciidamo ugaara. Hawshii ugu horaysay maxkamadu waxay ahayd in hantidii ciidamadu dadka kaqaateen ay uceliyaan dadkii lahaa. Ganacsatada magaalada ayaa maxkamada ugu deeqday qalabka isgaarsiina.

18 Maayo 1998 wuxuu maamulka Somaliland iyo dadwaynaha Hargeysiba xuseen maalintii labaad ee gobolku helay madaxbanaani. Maalintaas oo loocayimay inay tahay maalinta qaranka, si looxuso sideedii sano ee Somaliland madaxbanaanayd, waxana lagu dabaaldegay ciidamo gaardi sameeyey iyo qudbado.

Waftiyo kasocday sadexda gobol ee waqooyibari ee Somalia, kalana ah Bari, Nugal og Mudug ayaa shir isugu yimid magaalada Garoowe shir ujeedadiisu ahayd in lasameeyo hal maamul oo kadhexeeyey goboladaas, una dhigma nidaamka maamuleed ee kajira Somaliland.

Goboladaas waxa loogu yeeridoonaa Buntiland ama Dhulkii uduga oo ah mid kamida waxyaalaha ugu muhiimsan ee nawaaxigaa dibada looga dhoofsho.

Lederne er blevet enige om at etablere kommitteer med repræsentanter for de forskellige klaner og fraktioner, der skal udgøre byens fælles administration. Situationen i Mogadishu og forstæderne er relativt roligt.

Forhandlinger fortsætter med det formål at afdramatisere de politiske spændinger i Nord Mogadishu. Imamen fra Hirab klanen, Mohamoud Imam Omar er blevet udpeget som leder af en kommitte som skal løse konflikten mellem ledelsen af United Somali Congress (USC) / Somali Salvation Alliance (SSA) fraktionen. Ali Mahdi Mohamed, formand for USC/SSA fraktionen er positiv overfor Imamens udnævnelse.

I Syd Mogadishu har Habargedir subklanen Sulayman åbnet en islamisk domstol eller en domstolslignende instans. Den islamiske domstol har sin egen bevæbnede milits og teknikere. Fra første færd har domstolen gennemført operationer for at få de ejendele tilbage, som banditter fra subklanen har røvet fra civilbefolkningen. Forretningsinstitutioner i byen har forsynet domstolen med telekommunikationsudstyr.

D. 18 maj 1998 fejrede Nordvestsomalias (Somaliland) administration og indbyggerne i Hargeisa årsdagen for deres "anden uafhængighed". Dagen var erklæret som "national helligdag for at markerer otte års dagen for "Somaliland" og blev fejret med militærparader og taler.

Delegerede fra de tre nordøstlige regioner i Somalia (Bari, Nugal og Mudug) har været samlet i byen Garowe til en konference med det formål at danne en enkelt administration for området, udformet efter Nordvestsomalia (Somaliland) modellen.

Området skal kaldes Puntland - eller Frankincense landet (frankincense er forskellige former for røgelse og duftende olier, som udvindes af harpiks) - som er et af områdets vigtigste eksportartikler.

Qorshahani wuxuu bilaabmay kadib markii waftiyadii kakala socday gobolada waqooyabari ee Somalia ay diideen heshiisyadii nabadraadinta ee lagu saxeexay magaalada Qaahira bishii Diisembar 1997, oon goboladaasi siday rabeen wax ugu dhicin.

Planen opstod efter at delegerede fra det Nordøstlige Somalia protesterede imod den somaliske fredsaftale, som blev underkrevet i Cairo i december 1997, da den ikke tildelte deres region tilstrækkelig betydning.

6 ilaa 7 Juun 1998 dagaalo cusub ayaa dhexmaray qabiilada iskaga soo horjeeda Somalia magaalada Baydhabo - Goob beereed aad muhiim uah oo inkudhow 250 km ujirta waqoyiga Muqdisho. Hogaamiye Hussein Mohamed Aidid ayaa dib uqabsaday maamulka Baydhaba, taasoo ay ciidamadiisii kasaareen ciidamada Raxanwaynta (RRA). Dagaalada Baydhabi waxay ku'koobnaayeen Garoonka laga bilaabo iyo kalaga soodago iyo gurigamadaxwaynaha. Dad shicib ah ayay dhimashadu ubadnayd. Waanay adagtahay inlahelo tirada dhimashada ee saxda ah, kadib marka tirada dhimashadu isbelbedashay iyadoo kuxiran kolba cida warka sheegtay.

D. 6. og 7. juni 1998 udbrød der nye kampe mellem rivaliserende klangrupper i Somalia i byen Baidoa - et vigtigt landbrugscenter omkring 250 km vest for Mogadishu. Fraktionslederes Hussein Mohamed Aideed generoberede kontrollen over Baidoa, hvorfra hans styrker uddrev Rahenwein Resistance Army (RRA). Kampene i Baidoa var centreret om de provisoriske start- og landingsbaner og præsidentpaladset. De fleste dræbte var civile. Det er svært at få præcise oplysninger om antallet af dræbte, da antallet svinger voldsomt fra kilde til kilde.

Kulankii shabeelada hoose kudhexmaray Hussein Mohamed Aidid ciidankiisa iyo SNG iyo SPM oo uu hogaamiye uyahay Jenaral Mohamed Said Morgan wuu joogsaday, kadib markii laburburiyey buundadii muhiimka ahayd ee Kismaanyo. Buundadaasoo iskuxiraysay koonfurta Somalia iyo Moqdisho waxa la burburiyey, markay dagaalo dhexmareen ciidamadii iska soo horjeeday bishii Juun kowdeedii

Træfninger i Nedre Jubba regionen mellem Hussein Mohamed Aideeds styrker og Somali National Front (SNF) og Somali Patriotic Movement (SPM) ledet af general Mohammed Said Morgan er gået i stå efter ødelæggelsen af den strategiske bro i Kamsuma. Broen, som forbinder det sydlige Somali med Mogadishu blev ødelagt under kampe mellem rivaliserende styrker i regionen først i juni måned.